

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอในบทนี้ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการทำความผิด ทางวินัยของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2525-2526
2. เพื่อศึกษาสาเหตุการทำผิดวินัยชั้นร้ายแรง ของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2525 - 2526

ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการทำความผิดทางวินัยของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ได้มีการพิจารณาโทษทางวินัย เสร็จสิ้นแล้วเท่านั้น ระหว่างปี พ.ศ. 2525 - 2526 ในประเด็นดังต่อไปนี้
  - 1.1 ลักษณะความผิดทางวินัย
  - 1.2 กรณีที่กระทำผิดวินัย
  - 1.3 ระดับโทษทางวินัย
2. ในการวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุการทำผิดวินัยของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา จะมุ่งศึกษาเฉพาะ ความผิดวินัยชั้นร้ายแรง ซึ่งได้รับการตัดสินเป็นที่สิ้นสุดแล้วเท่านั้น โดยมีระดับโทษขั้นให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก
3. ตัวอย่างที่จะศึกษา
  - 3.1 ตัวอย่างอิสระ

ก. เพศ แบ่งเป็นชายและหญิง

ข. อายุราชการ แบ่งเป็น 7 ช่วง คือ

- น้อยกว่า 1 ปี
- ตั้งแต่ 1 - 5 ปี
- ตั้งแต่ 6 - 10 ปี
- ตั้งแต่ 11 - 15 ปี
- ตั้งแต่ 16 - 20 ปี
- ตั้งแต่ 21 - 25 ปี
- มากกว่า 25 ปี

ค. ระดับตำแหน่ง แบ่งตามพระราชกฤษฎีกา ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. 2526 โดยแบ่งเป็น 4 ช่วง ดังนี้

- ระดับ 1 - ระดับ 2
- ระดับ 3 - ระดับ 5
- ระดับ 6 - ระดับ 8
- ระดับ 9 ขึ้นไป

ง. วุฒิทางการศึกษา แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) มีวุฒิทางการศึกษา ประกอบด้วย
  - ก) ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - ข) ปริญญาตรีขึ้นไป
- 2) มีวุฒิอื่นที่มีใช้ทางการศึกษาประกอบด้วย
  - ก) ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - ข) ปริญญาตรีขึ้นไป

จ. ตำแหน่ง แบ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ออกเป็น 3 ฝ่าย ดังนี้

- 1) ตำแหน่งผู้สอน ในหน่วยงานทางการศึกษา
- 2) ตำแหน่งผู้บริหารในหน่วยงานทางการศึกษา
- 3) ตำแหน่งผู้มีหน้าที่ให้การศึกษามิสังกัดสถานศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- ก. ลักษณะความนึกทางวินัย
- ข. กรณีที่กระทำผิดวินัย
- ค. ระเบียบโทษทางวินัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยไว้ทั้งหมด จำนวน 3 ชุด ดังนี้ คือ

ชุดที่ 1 แบบสำรวจ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นเพื่อใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่ต้องการจะศึกษา คือข้อมูลเกี่ยวกับการทำความผิดทางวินัยของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2525 - 2526 โดยศึกษาเพศ อายุราชการ ระดับตำแหน่ง วุฒิทางการศึกษา ตำแหน่ง ลักษณะความผิดทางวินัย กรณีที่กระทำผิดวินัย ระเบียบโทษทางวินัย ของข้าราชการครูที่กระทำผิดวินัย ซึ่งได้รับการตัดสินเป็นที่สิ้นสุดแล้ว ลักษณะของแบบสำรวจ มีลักษณะ เป็นตารางเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการแจกแจงความถี่

ชุดที่ 2 แบบวิเคราะห์ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นเพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์ หาสาเหตุของการทำผิดวินัยขั้นร้ายแรง ของข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่าง ปี พ.ศ. 2525 - 2526 ซึ่งมีระเบียบโทษ 3 ระเบียบ คือ ให้ออกปลดออก และไล่ออก โดยสร้างเป็นตารางสำหรับการวิเคราะห์

ชุดที่ 3 แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาการทำผิดทางวินัยของข้าราชการครู แบบสัมภาษณ์นี้มีลักษณะ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview)

การสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ก่อนสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ แนวคิดหลักการเกี่ยวกับวินัย บทความ ตารางทางวิชาการ และรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ยัง

ได้ศึกษา กฎระเบียบ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวินัย มาประกอบการสร้างเครื่องมือค้ำย เช่น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 กฎ ก.พ. ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2518) ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยา มารยาทและวินัยตามระเบียบประเพณีครู พ.ศ. 2526

ผู้วิจัยได้นำผลจากการศึกษา มาประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์วิจัยข้อมูลเกี่ยวกับการทำความเข้าใจทางวินัยของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ระหว่าง ปีพ.ศ. 2525 - 2526 ในการ วิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ประเมินอาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขจน ได้รับความเห็นชอบ และให้ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัย ในครั้งนี้ได้

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย ได้กำหนดเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ไว้ 3 ชุด ดังต่อไปนี้ คือ

ชุดที่ 1 แบบสำรวจ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ตามที่ได้กล่าว แล้วข้างต้น แบบสำรวจที่สร้างเครื่องมือวิจัยนี้ มีลักษณะเป็นตาราง สำหรับเก็บรวบรวม ข้อมูล การทำความเข้าใจทางวินัยของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่าง ปี พ.ศ. 2525 - 2526 โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ ตารางสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบค้ำย ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ลำดับที่ผู้กระทำผิดวินัย
2. เพศ โดยแยกกัน ชายและหญิง
3. ตำแหน่ง โดยแยกเป็น
  - ก. ผู้สอน
  - ข. ผู้บริหารในสถานศึกษา
  - ค. ผู้บริหารนอกสถานศึกษา
4. อายุราชการ โดยแบ่งเป็น 7 ช่วงคือ น้อยกว่า 1 ปี 1-5 ปี 5-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี และมากกว่า 25 ปี
5. ระดับตำแหน่ง แบ่งเป็น 4 ช่วง คือ ระดับ 1-2 ระดับ 3-5 ระดับ 6-8 ระดับ 9 ขึ้นไป
6. วุฒิต่างการศึกษา ได้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ
  - ก. กลุ่มมีวุฒิต่างการศึกษาทั้งระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ข. กลุ่มมีวุฒิอนัติโททางการศึกษา ทั้งระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรีขึ้นไป

7. ลักษณะความนิควินัย ทั้งแต่ลักษณะความนิคที่ 1 - 17

8. ระเบียบโทษ ประกอบด้วย ภาคทัณฑ์ ตักเงินเดือน ลดชั้นเงินเดือน ไล่ออก ปลดออก ไล่ออก

9. กรณีที่กระทำนิควินัย

แบบสำรวจ ในชุดที่ 1 ที่สร้างขึ้นนี้ ผู้วิจัยใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะศึกษา จากเอกสารของทางราชการ คือ ส่วนงานการสอบสวน ข้าราชการกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่กระทำนิควินัย ระหว่างปี พ.ศ. 2525 - 2526 (ตัวอย่างแบบสำรวจ ผู้วิจัยได้นำแสดงไว้ที่ภาคผนวก)

ชุดที่ 2 แบบวิเคราะห์ เป็นเครื่องมือสำหรับวิเคราะห์สาเหตุของการทำนิควินัยชั้นร้ายแรงของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่าง ปี พ.ศ. 2525-2526 ที่มีการพิจารณาสิ้นสุดแล้ว ได้แก่ระเบียบโทษ ขึ้นให้ออก ปลดออก และไล่ออก ในการวิเคราะห์สาเหตุของการทำนิควินัยชั้นร้ายแรงครั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ และผู้วิจัยได้สร้างขึ้นหลังจากที่ได้สร้างเครื่องมือชุดที่ 1 คือแบบสำรวจเสร็จสิ้น และได้นำไปเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว

ลักษณะของแบบวิเคราะห์ ในชุดที่ 2นี้มีลักษณะ เป็นตารางสำหรับวิเคราะห์สาเหตุของการทำนิควินัยชั้นร้ายแรงของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างปี พ.ศ. 2525 - 2526 ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ลำดับที่ของข้าราชการครูที่กระทำนิควินัย
2. ระเบียบโทษของข้าราชการครูที่กระทำนิควินัยชั้นร้ายแรง มี 3 ระเบียบ คือ ไล่ออก ปลดออก และไล่ออก
3. ข้อเท็จจริงย่อ ๆ ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อเท็จจริงที่ได้มีการกระทำนิควินัยที่ปรากฏเป็นหลักฐานอย่างย่อ ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์สาเหตุของการทำนิควินัย
4. สาเหตุของการทำนิควินัย ผู้วิจัยจะใช้ทำการวิเคราะห์สาเหตุการนิควินัยชั้นร้ายแรง ของข้าราชการครู โดยศึกษาจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏ

ชุดที่ 3 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือในชุดที่ 3 นี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นหลังจากที่ได้ศึกษาและได้ทำการวิเคราะห์ โดยใช้เครื่องมือในชุดที่ 2 แล้ว จึงได้ประมวลความรู้จากผลการเก็บรวบรวมข้อมูล และจากผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ ในชุดที่ 3 โดยได้รับคำแนะนำ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ต่าง ๆ จากอาจารย์ที่ปรึกษา และได้ให้ความเห็นชอบให้ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณา ความผิดทางวินัยของข้าราชการครู เพื่อหาสาเหตุของการทำผิดวินัยชั้นร้ายแรง ให้กระจ่างชัดเจนนยิ่งขึ้น ตามความนึกเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้สำหรับสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 ท่าน ในแบบสัมภาษณ์ ได้แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ประกอบด้วย ชื่อ ผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่ง สถานที่ทำงาน อายุราชการ วุฒิ และระยะเวลาของประสบการณ์เกี่ยวกับงานวิจัย

ตอนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสาเหตุของการทำผิดวินัยชั้นร้ายแรง ของข้าราชการครู กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างปี พ.ศ. 2525 - 2526 ในแบบสัมภาษณ์ได้นำเสนอกรณีที่ทำผิดวินัย ซึ่งได้จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารของทางราชการ คือสำนวนการสอบสวนผู้กระทำผิด ซึ่งมีความผิดทางวินัยที่ปรากฏ โดยผู้วิจัยได้ประมวลเป็นแนวทางที่ใช้สำหรับการสัมภาษณ์ เป็นข้อใหญ่ ๆ ได้ 8 ข้อในแต่ละข้อจะนำเสนอกรณีที่ทำผิดที่ปรากฏเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาด้วย

ความผิดวินัยที่ใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ ทั้ง 8 ข้อ มีดังนี้ คือ

1. ความผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ หรือชู้สาว
2. ความผิดเกี่ยวกับละทิ้งหน้าที่ราชการ
3. ความผิดเกี่ยวกับคดีอาญา
4. ความผิดเกี่ยวกับการเงิน
5. ความผิดเกี่ยวกับไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

6. ความผิดเกี่ยวกับทำการอันใดชื่อว่าประพฤติก้าว
7. ความผิดเกี่ยวกับทุจริต และบกพร่องในหน้าที่ราชการ
8. ความผิดเกี่ยวกับการปกครองบังคับบัญชา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูล ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการทำความผิดวินัยของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2525 - 2526 นี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์วิจัย โดยทำการศึกษาจากเอกสาร (Documentary research) แต่เนื่องจากเอกสารที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เป็นเอกสารของทางราชการ คือสำนวนการสอบสวนการทำผิดวินัยของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งเป็นเอกสารของทางราชการประเภทปกปิด และลับ ผู้วิจัยจึงได้นำหนังสือจากหัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึง อธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการขอความอนุเคราะห์ อนุญาตให้ศึกษาวิจัยจากเอกสาร และได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสามัญศึกษา อนุญาตให้ผู้วิจัยทำการศึกษาวิจัย จากเอกสารของทางราชการได้

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้

1. กรมสามัญศึกษา โดยศึกษาข้อมูล จากสำนวนการสอบสวนการพิจารณาความผิดทางวินัยของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2525-2526 ซึ่งเป็นเอกสารของทางราชการ จำนวนผู้กระทำผิดวินัย ที่ศึกษาวิจัยมีดังนี้

พ.ศ. 2525 มีผู้กระทำผิดวินัย 160 คน

พ.ศ. 2526 มีผู้กระทำผิดวินัย 140 คน

2. ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้ขอสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาความผิดทางวินัยของข้าราชการครู เพื่อหาสาเหตุของการทำผิดวินัยชั้นร้ายแรง จำนวน 8 ท่าน จากหน่วยงานต่าง ๆ 4 หน่วยงาน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.)

- 1) นายศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ ผู้อำนวยการกองการวินัยและนิติการ
- 2) นายอนันต์ จินตารักษ์ หัวหน้างานวินัย

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

- 1) นายประจวบ แสงอินทร์ ผู้อำนวยการกองนิติการ
- 2) นายศิเรก สมยา หัวหน้าฝ่ายวินัย

กรมสามัญศึกษา

- 1) นายประคิษฐ์ อัครพิมพ์ หัวหน้าฝ่ายนิติการ
- 2) นายทรงชัย สายหงษ์ หัวหน้างานวินัยข้าราชการ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ในวงราชการ (ป.ป.ป.)

- 1) นายปริญญา ศรีชูป เจ้าหน้าที่ยื่นสอบสวน 7 กอง สส. 3
- 2) นายสุภโชค เรืองวรรณ นิติกร 7 กอง สส. 2

วิธีรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากหัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์และอนุญาตให้ผู้วิจัยศึกษาวิจัยข้อมูลการทำความผิดวินัยของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2525 - 2526 ที่พิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว จากสำนวนการสอบสวนความผิดทางวินัย ซึ่งเป็นเอกสารทางราชการ
2. ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากสำนวนการสอบสวนความผิดทางวินัย โดยใช้เครื่องมือแบบสำรวจ และแบบวิเคราะห์ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น
3. ขอนหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 ท่าน เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย เพื่ออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์โครงสร้าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสำรวจ การทำความเข้าใจทางวินัยของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2525 - 2526 มาวิเคราะห์ข้อมูล ตาม ตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ ทาคาร์ยละเอียด นำเสนอผลการวิเคราะห์ ในรูปของตารางประกอบคำอธิบาย
2. วิเคราะห์การทำนิควินัยของข้าราชการครู กรมสามัญศึกษา ในลักษณะ ความนึกต่าง ๆ ระดับโทษ โดยจำแนกตามตัวแปรอิสระที่ศึกษา ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง อายุราชการ ระดับตำแหน่ง และวุฒิทางการศึกษา ใช้วิธีการแจกแจง ความถี่ ทาคาร์ยละเอียด และนำเสนอผลการวิเคราะห์ ในรูปของตารางประกอบคำอธิบาย
3. วิเคราะห์กรณีที่กระทำนิควินัย จากข้อมูลในแบบสำรวจโดยจัดเรียง ตามลำดับความถี่ปรากฏ
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการกระทำนิควินัยชั้นร้ายแรง ของข้าราชการครู กรมสามัญศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2525 - 2526 ที่ได้จากแบบวิเคราะห์ และ จากแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยขอสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้สาเหตุที่กระทำนิควินัยชัดเจนยิ่งขึ้น โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และสรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย